

ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

1. Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	075 Маркетинг
Освітня програма	Маркетинг
Статус дисципліни	Нормативні (обов'язкові) освітні компоненти
Форма навчання	Очна (денна, вечірня)
Рік підготовки, семестр	1 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	ECTS 4 кр /120 годин (39 аудиторних, 81 СРЗ)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Екзамен (письмовий), модульна контрольна робота, виконання індивідуального семестрового завдання у вигляді аналітичного огляду
Розклад занять	2 лекції та 1 практичне заняття на два тижні http://roz.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: доктор технічних наук, професор, професор кафедри міжнародної економіки ФММ Гавриш Олег Анатолійович +38 (044) 204-98-60 o.gavrysh@kpi.ua Практичні: доктор технічних наук, професор, професор кафедри міжнародної економіки ФММ Гавриш Олег Анатолійович +38 (044) 204-98-60 o.gavrysh@kpi.ua
Розміщення курсу	Електронний кампус

2. Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення і результати навчання

Дисципліна «Організація науково-інноваційної діяльності» вивчає комплекс взаємопов'язаних елементів системи, з яких складається організація науково-інноваційної діяльності, та формування ефективних стратегій управління суб'єктами такої діяльності, задля удосконалення результатів управлінської діяльності підприємствами та галуззю. Вивчення освітньої компоненти, внутрішніх і зовнішніх позитивних і стримуючих чинників організації ефективної науково-інноваційної діяльності, сприяє формуванню системного сприйняття майбутніми фахівцями спеціальності 075 Маркетинг.

Силабус навчальної дисципліни «Організація науково-інноваційної діяльності» складено відповідно до освітньої програми «Маркетинг» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, спеціальності: 075 Маркетинг. Навчальна дисципліна належить до циклу навчальних дисциплін для здобуття універсальних компетентностей дослідника, і є обов'язковим освітнім компонентом. Обсяг навчальної дисципліни складає 4 кредити ЄКТС (або 120 годин).

Мета навчальної дисципліни:

Мета навчальної дисципліни – надати аспірантам знання щодо специфіки організації науково-інноваційної діяльності із урахуванням основних зв'язків між інноваціями та загальним економічним розвитком підприємств, галузей, країни, інтеграційних об'єднань задля поглиблення розуміння впливу процесів управління на ефективність наукових розробок.

Предмет навчальної дисципліни:

Предметом навчальної дисципліни є теоретичні положення та прикладні засади організації науково-інноваційної діяльності з урахуванням впливу інновацій на економічний розвиток на мікро- та макрорівнях.

Навіщо це потрібно аспіранту?

Згідно чинного законодавства України, підготовка в аспірантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Навчальна дисципліна «Організація науково-інноваційної діяльності» допомагає забезпечити аспіранта інформацією щодо того, яким чином найкраще організувати роботу з підготовки дисертації.

Значна частина слухачів по завершенню навчання працює у вищих навчальних закладах і наукових установах. Тому знання особливостей організації науково-інноваційної діяльності стають в нагоді випускнику, а їх використання надає можливість підвищити рівень ефективності власної наукової діяльності та працювати в колективі дослідників, зокрема розумітись на методології наукової діяльності та її ресурсного забезпечення.

Вивчення дисципліни надає змогу сформувати у аспіранта такі **компетентності та програмні результати навчання:**

- ✓ Здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК 3);
- ✓ Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері маркетингу на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності (ЗК 4);
- ✓ Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у теорії, методології і практиці сучасного маркетингу та дотичних до нього міждисциплінарних напрямках (ФК 1);
- ✓ Здатність до провадження науково-організаційної діяльності та управління науково-дослідницькими проектами (ФК 5);
- ✓ Здатність до критичного переосмислення і розвитку сучасної теорії, методології та практики маркетингу в ході проведення власних оригінальних наукових досліджень (ФК 6);
- ✓ Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми маркетингу з урахуванням соціальних, економічних та правових аспектів (ПРН 2);
- ✓ Представляти та оприлюднювати результати самостійних оригінальних наукових досліджень, які мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення з дотриманням належної академічної доброчесності, а також демонструвати володіння методологією викладання професійно-орієнтованих дисциплін і нести відповідальність за навчання інших (ПРН 5);
- ✓ Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з маркетингу та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми (ПРН 6);
- ✓ Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи (ПРН 8).

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце у структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Основною передумовою вивчення навчальної дисципліни є базові знання з економіки та маркетингу. Дисципліна «Організація науково-інноваційної діяльності» забезпечує фундамент для вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень в маркетингу» та для подальшого написання дисертаційної роботи аспіранта.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні та організаційні засади науково-інноваційної діяльності

Тема 1.1. Сутнісна характеристика інновацій та науково-інноваційних процесів

Тема 1.2. Теоретичні засади та сучасні тенденції науково-інноваційного розвитку економіки

Тема 1.3. Державне регулювання та підтримка науково-інноваційної діяльності

Тема 1.4. Інноваційна політика підприємства

Тема 1.5. Управління науково-інноваційними процесами

Тема 1.6. Організаційні форми науково-інноваційної діяльності.

Розділ 2. Система управління науково-інноваційною діяльністю

Тема 2.1. Особливості створення інновацій та формування попиту на них

Тема 2.2. Моніторинг інновацій та інформаційне забезпечення науково-інноваційної діяльності.

Тема 2.3. Оновлення техніко-технологічної бази та ресурсного забезпечення

Тема 2.4. Науково-інноваційний проект: обґрунтування і реалізація. Особливості наукової та педагогічної діяльності у закладах вищої освіти.

Тема 2.5. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства. Оцінка нових отриманих результатів від інноваційної діяльності.

Тема 2.6. Комерціалізація результатів науково-інноваційної діяльності. Типи та шляхи презентації результатів інноваційної діяльності. Аналіз міждисциплінарних підходів до реалізації інноваційних проєктів.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-XII. Дата оновлення: 14.10.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>.
2. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04 липня 2002 р. № 40-IV. Дата оновлення: 05.12.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
3. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.1993 р. № 3322-XII. Дата оновлення: 19.04.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>.
4. Про наукову і науково-технічну експертизу: Закон України від 10.02.1995 р. № 51/95 ВР. Дата оновлення: 16.10.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
5. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-XII. Дата оновлення: 14.10.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>.
6. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15.12.1993 р. № 3688-XII. Дата оновлення: 14.10.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>.
7. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України від 11.07.2001 р. № 2623-III. Дата оновлення: 20.02.2021 р.
8. Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків: Закон України від 16.07.1999 р. Дата оновлення: 05.12.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-14#Text>. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14#Text>.
9. Про Концепцію науково-технологічного та інноваційного розвитку України: Постанова Верховної Ради України від 13.07.1999 р. № 916-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/916-14#Text>.

10. Інноваційні засади розвитку промислових підприємств в умовах інтеграції в світовий економічний простір: монографія / Гавриш О. А., Дунська А. Р., Жигалкевич Ж. М., Кравченко М. О. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. 252 с. українською мовою; Ухвалено Вченою радою № 11; дата 10.12.2018

Додаткова література:

11. Voitko S., Trofymenko O., Moghaddami, S. (2021). Analysis of the factors that ensure the possibility of developing economic relations in the field of renewable energy between Ukraine and Turkey. *Journal of Economy Culture and Society*, 63, 1-23. doi:10.26650/jecs2020-0035
12. Войтко С. В. Дослідження розвитку міжнародних логістичних систем в Україні та світі в умовах Індустрії 4.0 / С. В. Войтко, А. І. Максимчук. *Інноваційна економіка: Науково-виробничий журнал*. Тернопіль, 2020. № 7–8. С. 14–21. URL: <http://inneco.org/index.php/innecoua/article/download/669/738>.
13. Войтко С. В. Оцінювання економічних змін при введенні санкційних режимів для країн / С. В. Войтко, А. Г. Шестопалова // *Міжнародна економіка: інтеграція науки та практики : збір. наук. праць [редкол. О. А. Гавриш (відпов. ред.) та ін.]*. – Київ, 2018. Вип. 8. С. 156-164. URL: <http://ied.kpi.ua/uk/2015/09/11/%D0%BF%D1%83%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97/>.
14. Череп А. В. *Інноваційний менеджмент : підр.* / А. В. Череп, Т. В. Пуліна, О. Г. Череп. Київ: Кондор, 2015. 442 с.
15. Войтко С. В. Засади реалізації сценаріїв форсайту соціально-економічної системи на засадах балансового підходу / С. В. Войтко, О. А. Гавриш, О. М. Згуровський // *Сучасні проблеми економіки і підприємництва : збірник наук. праць*. К.: ІВЦ Видавництво «Політехніка», 2017. Вип. 19. С. 95–104.
16. Скоробогатова Н. Є. Войтко С. В. Використання складників індексу глобальної конкурентоспроможності у забезпеченні стійкого розвитку національних підприємств / Н. Є. Скоробогатова, С. В. Войтко // *Науковий вісник Херсонського державного ун-т. Серія "Економічні науки"*. Херсон : Видавничий дім «Гельветика» 2017. Випуск 25. Частина 2. С. 18-22.

3. Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Навчальним планом передбачено проведення 26 лекційних і 13 практичних занять, написання модульної контрольної роботи, підготовка індивідуального семестрового завдання у вигляді аналітичного огляду.

Під час викладення матеріалу застосовуються такі основні методи навчання: проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, інтерактивний під час проведення лекційних і практичних занять, а також дослідницький під час самостійної роботи. Означені методи використовуються у контексті застосування таких навчальних технологій:

1) особистісно-орієнтовані технології, засновані на активних формах і методах навчання: мозковий штурм під час дискусій, інтерактивне спілкування тощо;

2) технології проблемного навчання (проблемний виклад матеріалу): частково пошукові завдання, аналіз окремих ситуацій, викладених у доповідях;

3) інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи аспірантів, доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережевих комунікаційних можливостей (онлайн-лекції, онлайн-практики під час дистанційного навчання).

Нижче наведена тематика та структурно-логічна побудова курсу (календарний план):

Тиждень навчання	Назва теми лекції та практичних занять, перелік основних питань	Викладання та оцінювання
1-2	<p>Тема 1.1. Сутнісна характеристика інновацій та науково-інноваційних процесів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Сутність сфери науково-інноваційної діяльності 1.2. Система класифікації інновацій 1.3. Життєвий цикл інновацій та науково-інноваційних процесів 1.4. Ринкова модель інвестиційного процесу. 1.5. Інвестиційний клімат і фактори, що його формують. <p>Тема 1.2. Теоретичні засади та сучасні тенденції науково-інноваційного розвитку економіки</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Становлення та розвиток теорії інновацій 2.2. Місце та роль наукових інновацій у системі господарювання 2.3. Сучасні світові тенденції розвитку наукових-інновацій 2.4. Особливості науково-інноваційних процесів в умовах ринкової економіки 2.5. Наукомісткість сучасного виробництва 	2 лекції, 1 практичне заняття, дискусія
3-4	<p>Тема 1.3. Державне регулювання і підтримка науково-інноваційної діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Наукові інновації як об'єкт державної політики 3.2. Наукомісткість продукції як мета економічної політики держави 3.3. Інструменти державної підтримки науково-інноваційної діяльності 3.4. Внутрішнє регулювання і стимулювання інноваційної діяльності <p>Тема 1.4. Інноваційна політика підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та складові елементи інноваційної політики підприємства 2. Розроблення інноваційної стратегії 3. Види інноваційних стратегій та їх співвідношення 	2 лекції, 1 практичне заняття, аналітична доповідь, обговорення
5-6	<p>Тема 1.5. Управління науково-інноваційними процесами</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості менеджменту на стадіях життєвого циклу інновацій 2. Ключові аспекти оперативного менеджменту 3. Основні критерії вибору організаційних структур управління інноваційною діяльністю <p>Тема 1.6. Організаційні форми науково-інноваційної діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наукові організації як джерело формування і реалізації інновацій 4. Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності 5. Організаційні форми інтеграції науки та виробництва 	2 лекції, 1 практичне заняття, аналітична доповідь, обговорення
7-8	<p>Тема 2.1. Особливості створення наукових інновацій та формування попиту на них</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність попиту на інновації та засоби його відображення 2. Формування попиту на інновації 3. Чинники попиту на інновації. Види попиту <p>Тема 2.2. Моніторинг інновацій та інформаційне забезпечення науково-інноваційної діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та економічна природа категорії "інформація" 	2 лекції, 1 практичне заняття, аналітична доповідь, обговорення

	2. Ключові класифікаційні визначення інформації 3. Моделювання інноваційного розвитку суспільства на базі суспільної інформатизації	
9-10	Тема 2.3. Оновлення техніко-технологічної бази 1. Техніко-технологічна база підприємства: сутність та оцінювання 2. Порядок аналізу та показники оцінювання стану та руху основних виробничих фондів підприємства 3. Шляхи вдосконалення техніко-технологічної бази підприємства 4. Капітальні витрати підприємства при оновленні техніко-технологічної бази Тема 2.4. Науково-інноваційний проект: обґрунтування і реалізація 1. Сутність, порядок і цілі управління проектами нововведень (інноваціями) 2. Підготовка та структура проекту 3. Планування і контроль виконання науково-інноваційного проекту 4. Оцінювання ефективності науково-інноваційних проектів 5. Особливості наукової діяльності у закладах вищої освіти.	2 лекції, 1 практичне заняття, аналітична доповідь, обговорення
11	Тема 2.5. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства 1. Основні принципи вимірювання ефективності науково-інноваційної діяльності 2. Основні показники економічної ефективності науково-інноваційних проектів 3. Економічне оцінювання соціальних результатів науково-інноваційної діяльності 4. Оцінка нових отриманих результатів від інноваційної діяльності.	1 лекція, 0,5 практичного заняття, аналітична доповідь, обговорення
12	Тема 2.6. Комерціалізація результатів науково-інноваційної діяльності 1. Сутність комерціалізації результатів науково-інноваційної діяльності 2. Інтелектуальна власність та її трансформація в науково-інноваційний продукт 3. Оцінювання вартості об'єктів інтелектуальної власності 4. Способи комерціалізації інтелектуальної власності 5. Типи та шляхи презентації результатів інноваційної діяльності. 6. Аналіз міждисциплінарних підходів до реалізації інноваційних проектів.	1 лекція, 0,5 практичного заняття, захист аналітичного огляду, обговорення
13	МКР та зарахування (індивідуального завдання) (Додаток Б та В)	0,5 лекції, 0,5 практичного заняття
	Семестровий контроль (сесія, за розкладом) (Додаток А)	Екзамен

Опанування навчальної дисципліни дозволить реалізувати програмні результати навчання таким чином:

Таблиця відповідності програмних результатів навчання, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 2: Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми маркетингу з урахуванням соціальних, економічних та правових аспектів.	Використовуються такі основні методи: проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, інтерактивний, дослідницький під час аудиторної та самостійної роботи, також робота із науково-методичними матеріалами. Також використовуються такі методи як підготовка аналітичних доповідей та написання аналітичного огляду	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає отримання балів за такі види робіт: виконання аналітичних доповідей на визначену тему; виконання модульної контрольної роботи; написання та захист аналітичного огляду. Передбачена підсумкова форма контролю у вигляді екзамену.
ПРН 5: Представляти та оприлюднювати результати самостійних оригінальних наукових досліджень, які мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення з дотриманням належної академічної доброчесності, а також демонструвати володіння методологією викладання професійно-орієнтованих дисциплін і нести відповідальність за навчання інших.		
ПРН 6: Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з маркетингу та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.		
ПРН 8: Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.		

6. Самостійна робота студента/аспіранта

Самостійна робота аспірантів передбачена у вигляді більш глибокого опрацювання матеріалів лекцій, підготовки аналітичних доповідей, їх презентацій та дискусій за ними, підготовки до модульної контрольної роботи, написання аналітичного огляду та підготовки до складання іспиту.

№ з/п	Самостійна робота	Кількість годин СРС
1	Підготовка до практичних занять: пошук та аналіз інформації для формування аналітичної доповіді, підготовка відповіді із презентацією результатів. Підготовка до дискусії.	37
2	Підготовка до складання модульної контрольної роботи	4
3	Написання аналітичного огляду	10
4	Підготовка до іспиту	30
	Всього	81

6. Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Порушення термінів виконання завдань і заохочувальні бали:

Ключовими заходами при викладанні дисципліни є ті, які формують семестровий рейтинг студента. Тому аспіранти мають своєчасно виконувати завдання на практичних заняттях, писати модульну контрольну роботу, аналітичний огляд. Штрафні бали з дисципліни не передбачені.

Заохочувальні бали аспірант може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлено у вигляді наукових тез, наукової статті, есе, презентації тощо.

Відвідування занять:

Відвідування занять є бажаним, присутність не оцінюється. Вагома частина рейтингу аспіранта формується через активність на практичних заняттях, а саме у вирішенні завдань, участі у дискусіях. Тому пропуск практичного заняття не надає можливість отримати аспіранту бали у семестровий рейтинг. На заняттях дозволяється користуватись інтерактивними засобами навчання, у т.ч. мережею інтернет із метою пошуку навчальної або довідкової інформації, якщо це передбачено тематикою завдання. Активність аспіранта на парах, його готовність до дискусій та участь в обговоренні навчальних питань може бути оцінена заохочувальними балами на розсуд викладача. Захист індивідуального семестрового завдання передбачено у вигляді подання аналітичного огляду на перевірку та відповідей на запитання.

Пропущені контрольні заходи:

Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), аспіранту надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого тижня.

Захист індивідуального семестрового завдання передбачено у вигляді презентації та стислої доповіді за виконаним завданням, та відповідей на запитання. За форсмажорних обставин, що зумовили нестачу часу, індивідуальне семестрове завдання зараховується за результатами представленої готової роботи та із урахуванням відповідей на запитання викладача щодо виконаної роботи, поставлені в індивідуальному порядку без презентації.

Політика щодо академічної доброчесності докладно описано у Кодексі Честі КПП ім. Ігоря Сікорського (<https://kpi.ua/code>). Це передбачає, що аспірант бере повну відповідальність за те, що всі виконані ним завдання відповідають принципам академічної доброчесності.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтингова система оцінювання передбачає наступні складові активності аспіранта.

1. Максимальний рейтинг аспіранта з навчальної дисципліни складає 100 балів. З них 50 балів складає стартовий рейтинг та 50 балів здобувач отримує на екзамені. Протягом семестру рейтинг складається з балів, що можуть бути отримані за:

- виконання аналітичних доповідей на визначену тему (6 робіт);
- виконання модульної контрольної роботи;
- написання аналітичного огляду.

2. Критерії нарахування балів:

2.1. Написання та презентація аналітичного огляду, максимальне значення – 10 балів:

- «відмінно»: самостійна аналітична робота, якісне оформлення, актуальна інформація, вільне викладення матеріалу та повні, вірні відповіді на поставлені запитання – 9,5-10 балів;
- «дуже добре»: роботу виконано з незначними недоліками, актуальна інформація, можливі технічні помилки в розрахунках, під час захисту аспірант вільно володіє матеріалом, можливі помилки у відповідях, або нездатність обґрунтувати окремі висновки – 8,5-9,4 балів;
- «добре»: роботу виконано з окремими недоліками, можливі відсутні окремі розрахунки, актуальна інформація, можлива відсутність окремих висновків, володіння інформацією під час захисту на високому рівні, можливі помилки у відповідях та відсутність відповідей на запитання – 7,5-8,4;

– «задовільно»: роботу виконано з певними помилками, відсутні окремі структурні компоненти, невірні окремі розрахунки, невірні окремі формули, може бути відсутня актуальна інформація, під час захисту аспірант із ускладненням орієнтується у матеріалі, проте в цілому розуміє зміст роботи – 6,5-7,4 балів;

– «достатньо»: наявні окремі структурні компоненти, у цілому зміст відповідає завданню, можливі відсутні окремі розрахунки та формули або вони невірні, при захисті аспірант важко орієнтується у матеріалі, проте розуміє зміст завдання і може відповісти на окремі питання – 6-6,4 бали.

– роботу не зараховано (завдання не виконане або є дуже грубі помилки, більше половини відсутніх структурних компонентів, наявна інформація складає менше 60% від необхідної) – 0 балів.

2.2. Виконання аналітичних доповідей із презентацією та обговоренням роботи (у сукупності – 30 балів за 6 робіт):

– «відмінно»: бездоганна робота, якісне оформлення, вільні відповіді на запитання під час презентації роботи – 4,75-5 балів;

– «дуже добре»: хороша робота, якісне оформлення, є певні недоліки у підготовці та/або виконанні роботи, окремі питання висвітлені не повністю, захист – 4,25 – 4,74 бали;

– «добре»: хороша робота, якісне оформлення, є певні недоліки у підготовці та/або виконанні роботи, можливі відсутні окремі структурні компоненти, окремі питання висвітлені не повністю, при захисті студент вільно володіє темою, може не відповісти на окремі питання, або дати невірні відповіді – 3,75-4,24 бали;

– «задовільно»: відсутні окремі складові кейсу, помилки у висновках, немає відповіді на питання при захисті, студент володіє матеріалом під час захисту – 3, 25-3,74 бали;

– «достатньо»: висвітлено лише окремі питання, і не повністю, при захисті студент важко орієнтується у темі, може не відповісти на запитання – 3-3,24 бали.

– робота відсутня, або виконано менше половини структурних компонентів, немає відповідей на запитання – 0 балів.

2.3. Виконання модульної контрольної роботи (МКР) (може виконуватись у вигляді тесту в Google Classroom):

– «відмінно»: творча робота, повна правильна відповідь на всі запитання – 9,5-10 балів;

– «дуже добре»: роботу виконано з незначними недоліками, можливі помилки технічного характеру, відповіді не на всі запитання, або помилкові відповіді на окремі запитання – 8,5-9,4 бали;

– «добре»: роботу виконано з певними помилками, правильні відповіді на більше ніж 85% запитань – 7,5-8,4 бали;

– «задовільно»: завдання виконане частково або є грубі помилки, наявно більше 65% відповідей на запитання – 6,5-7,4 балів.

– «достатньо»: наявні окремі складові окремих питань, у цілому є більше 60% відповідей на запитання – 6,0-6,4 бали.

– наявність менше 60% відповідей або правильно менше 60% відповідей – 0 балів.

3. Семестровий контроль проводиться у вигляді екзамену.

4. Умовою допуску до екзамену є зарахування мінімум 4-х аналітичних доповідей, зарахування аналітичного огляду, написання модульної контрольної та стартовий рейтинг не менше 30 балів.

5. На екзамені студенти виконують письмову екзаменаційну роботу. Кожен білет містить 5 запитань. Кожне запитання (завдання) оцінюється у 10 балів за такими критеріями:

– «відмінно», повна відповідь, не менше 90% потрібної інформації (повне, безпомилкове розв'язування завдання) – 9,5-10 балів;

– «дуже добре» - достатньо повна відповідь, не менше 85% потрібної інформації або незначні неточності (повне розв'язування завдання з незначними неточностями) – 8,5-9,4 балів;

– «добре», достатньо повна відповідь, не менше 75% потрібної інформації або незначні неточності (повне розв'язування завдання з незначними неточностями) – 7,5-8,5 балів;

– «задовільно», неповна відповідь, не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки (завдання виконане з певними недоліками) – 6,5-7,4 балів;

– «достатньо» - неповна відповідь, не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки (завдання виконане з певними недоліками) – 6-6,4 балів;

– «незадовільно», відповідь містить менше 60% інформації або відсутня – 0 балів.

7. Отримані студентом бали додаються до семестрового рейтингу та переводяться до кінцевої оцінки згідно з таблицею:

Бали: аналітичний огляд + аналітичні доповіді + + МКР + екзаменаційна робота	Оцінка
100...95	Відмінно
94...85	Дуже добре
84...75	Добре
74...65	Задовільно
64...60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Є не зараховані аналітичні доповіді у кількості більше 3-х або не зданий аналітичний огляд, або не написана МКР або стартовий рейтинг менше 30 балів	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Питання, що виносяться на семестровий контроль, відповідають змісту лекційного матеріалу, представленого переліком тем та підтем і наведені у додатку до силабуса.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено: д.т.н., проф., професор кафедри міжнародної економіки, науковий керівник кафедри міжнародної економіки Гавриш Олег Анатолійович.

Ухвалено: кафедрою міжнародної економіки (протокол № 12 від 14.06.2023)

Погоджено Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 11 від 30.06.2023)

ДОДАТКИ

Додаток А

На іспит виносяться наступні питання:

1. Основні поняття інноваційної теорії. Класифікація інновацій.
2. Інноваційний процес. Етапи інноваційного процесу.
3. Специфіка аналізу попиту на інновації і мотивація суб'єктів інноваційного процесу в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності.
4. Основні підходи до створення та стимулювання попиту на інновації в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності та особливості застосування цих підходів.
4. Основні фактори мотивації споживання інновацій в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності
5. Поняття і види інноваційної політики фірми в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності.
6. Фактори вибору інноваційної політики в залежності від стану зовнішнього оточення організації..
7. Основи управління інноваційними процесами на засадах маркетингу.
8. Показники інноваційної діяльності організації.
9. Інноваційний потенціал та інноваційна активність організації.
10. Організація інноваційної діяльності на регіональному і державному рівнях.
11. Міжфірмові форми організації інноваційної діяльності в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності.
12. Інноваційний розвиток суспільства на основі інтелектуального капіталу.
13. Мотивація труда наукових робітників.
14. Стимулювання праці дослідників і розробників.
15. Фінансування інноваційного процесу в підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності. Форми та джерела фінансування.

Додаток Б

Приклад питань (завдань), що виносяться на МКР (приклад)

Приклад 1 . Визначити економічну доцільність. Підприємство планує впровадити інновацію, а саме: замінити ручну працю механізованою, для чого необхідно придбати 2 установки вартістю 18360 грн. кожна. Після першого року впровадження планується збільш обсягів виробництва продукції на 5%. Режим роботи підприємства - двозмінний, кількість робочих днів - 255, коефіцієнт використання потужностей - 0,9, а тривалість виробничого циклу - 220хв. Собівартість - 21,0 грн. і зменшиться на 15% при незмінній ціні - 25,8 грн. Обладнання - 4 група амортизації – 20% на рік. Ставка дисконтування 10%.

Приклад 2. Обчислити показники економічної ефективності проекту при ставці дисконту 18%. На машинобудівельному заводі використовують винахід, який докорінно змінює конструкцію баз фрези. Незважаючи на зростання собівартості виготовлення нової фрези - з 18 до 20 грн., потреба у таких фрезах розраховується на річну програму виробництва, при виготовленні яких застосовується фрези, суттєво скорочується, що дозволяє підвищити ціну за одиницю з 22-26 грн. Обсяги випуску фрез у перший рік становить 15 тис одиниць і заплановано збільшувати його на 10% на рік впродовж 3-х років, а витрати на технологію оснащення та пристрой у виробництві фрез - 127 тис. грн.

Приклад 3. Визначити доцільність впровадження на підприємстві технології виготовлення комплектуючих деталей з пластмаси замість бронзи. Запланована ціна одиниці нової продукції 2,5 грн. При розрахунках потрібно врахувати такі дані: обсяг виробництва – 12 тис. шт за рік, маса

деталі - 0,09кг, коефіцієнт використання матеріалу - 0,96, ціна одного кг матеріалу -100 грн, норма часу на виготовлення однієї деталі - 0,1год., годинна тарифна ставка – 15,0 грн, витрати на придбання устаткування 6450 грн, норма амортизації - 20%.

Додаток В

Приклад питань, що виносяться на аналітичний огляд Розрахувати економічний ефект у споживача нової (удосконаленої, модернізованої) техніки

Оцінка економічного ефекту у споживача нової (удосконаленої, модернізованої) техніки доцільно проводити в декілька етапів. На першому етапі визначається загальний економічний ефект, який виражається в збільшенні чистого прибутку за рахунок впровадження нової (удосконаленої) техніки в порівнянні з використанням базової техніки або обладнання аналога. Для цього необхідно здійснити розрахунок величини прибутку за базовим варіантом та варіантом, з використанням нової (удосконаленої) техніки, який передбачає визначення обсягу виробництва, собівартості та ціни одиниці продукції, прибутку.

Другий етап передбачає визначення часткових показників ефективності, таких як фондвіддача, матеріаломісткість, енергомісткість, трудомісткість, тощо.

Визначення інвестицій у базову та нову техніку

Розрахунково-балансова вартість Цб, грн., визначається за формулою

$$Ц_{\bar{b}} = k_{\bar{b}} \cdot Ц_0,$$

де $k_{\bar{b}}$ – коефіцієнт переходу від оптової ціни до розрахунково-балансової вартості, (для бетонозмішувачів $k_{\bar{b}} = 1,07$).

Вартість базового обладнання (ОФ^{баз}) розраховується за вагою та вартістю метала за формулою:

$$ОФ^{баз} = М \cdot Ц,$$

де М – маса обладнання, кг.

Ц – ціна обладнання, грн.

Додаткові капітальні вкладення (КВ) на модернізацію обладнання можна розрахувати методом прямого підсумовування витрат за видами робіт:

$$КВ = КВ_{об} + КВ_{бмр} + КВ_{ін},$$

де КВ_{об}- вартість модернізації обладнання з урахуванням вартості демонтажу, виготовлення вузлів та деталей, монтажу і випробування, яка визначається прямими розрахунками (15 % від вартості основних фондів), грн;

КВ_{бмр}- вартість реконструкції або переобладнання виробничих будівель, споруд або окремих блоків, пов'язаних з модернізацією обладнання, яка визначається прямими розрахунками згідно з проектом на базі кошторисів, а також діючих норм і розцінок (10 % від вартості основних фондів), грн;

КВ_{ін} – інші витрати, пов'язані з експлуатацією і введенням нової техніки в період освоєння, впливом на навколишнє середовище, умовами праці та іншими чинниками (5 % від вартості основних фондів), грн.

Вартість обладнання після модернізації (ОФ^п) становитиме:

$$ОФ^п = ОФ^{баз} + КВ$$